Gemeente Borger-Odoorn

44722-2023:931827

VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Behandelend ambtenaar: P. de Jager
Afdeling/cluster: Ontwikkeling en KCC
Portefeuillehouder: J. Hartsuiker, A. van Tongeren, H. Zwiep

Registratienummer: 44722-2023:931827

Onderwerp:
Aangaan Regio Deal Zuid- en Oost- Drenthe 2023-2027

Voorgestelde wijze van afdoening:

Beslispunten:

1. Instemmen met het aangaan van de Regio Deal Zuid- en Oost- Drenthe en de bijhorende jaarlijkse bijdrage van € 224.000,- voor de periode 2024-2027;
2. Opnemen van € 224.000,- in de begroting van 2024.

Inleiding
In 2019 sloten zes gemeenten en één provincie in Zuid- en Oost Drenthe een eerste Regiodeal met het Rijk voor vier jaar. Deze samenwerking is de afgelopen jaren effectief en vruchtbaar gebleken. Daarom hebben de provincie Drenthe en de gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hardenberg en Hoogeveen een aanvraag voor een vervolg op de huidige regiodeal ingediend bij het rijk. Bij deze vervolgdeal is de provincie Overijssel aangesloten en heeft de gemeente Aa en Hunze besloten niet meer mee te doen. In februari 2023 kwam het positieve bericht uit Den Haag dat aan onze regiodeal een bedrag van €30 miljoen was toegekend (zie bijlage 2 Besluit Rijk toekenning Regio Deal Zuid- en Oost- Drenthe 2023-2027). Momenteel wordt er door betrokken partijen aan gewerkt om de ingediende propositie (zie bijlage 1 aanvraag Regio Deal 2023-2027) uit te werken tot een convenant. Het voornemen is om het convenant in september 2023 te ondertekenen. Zowel het college van Gedeputeerde Staten als de betrokken 5 colleges wordt gevraagd in te stemmen met het aangaan van een vervolg deal op basis van de propositie.

Beoogd effect
De regio heeft veel potentie en kansen. De provincie Drenthe en de gemeenten, Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hoogeveen en Hardenberg hebben samen de ambitie de komende jaren de brede welvaart in het gebied te versterken. Het streefbeeld is dat de generatie die nu opgroeit in de regio Zuid- en Oost-Drenthe in 2050 dezelfde kansen heeft als leeftijdsgenoten in de rest van het land. Dit uit zich in een gemiddeld inkomen, minder kinderen die in armoede opgroeien, stijgende werkgelegenheidsontwikkeling en meer en hoger gekwalificeerd personeel (aansluitend bij de beroepspraktijk en de vraag vanuit de regionale arbeidsmarkt).

Argumenten
1.1 De Regio Deal geeft invulling aan de realisatie van ons gemeentelijk beleid

In de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe 2023-2027 werken we langs vier programmalijnen: Leven Lang Ontwikkelen, Zorg en Welzijn, Economische structuurversterking en een Aantrekkelijke regio. Deze programmalijnen bevatten de kernpunten van ons gemeentelijk beleid.
De samenwerking op basis van de Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe is ook benoemd in het Bestuursprogramma gemeente Borger-Odoorn 2022-2026. Hierin is reeds benoemd dat we de middelen vanuit het Rijk en de regio inzetten om de economische weerbaarheid van de regio te vergroten. Ook thema's als regionale samenwerking en urgente maatschappelijke opgaven als aanpak van armoede en bestaanszekerheid en voorzieningen dichtbij zijn onderdeel van deze regio deal.
Doordat op het niveau van inhoud en ambities aansluiting is gezocht bij de huidige dealperiode is er feitelijk meer sprake van continuering van de Regio Deal dan een propositie voor een nieuwe Regio Deal.

1.2 De Regio Deal geeft een financiële impuls aan de regio
De Regio Deal Zuid en Oost-Drenthe 2023-2027 kent een verwachte bijdrage van het rijk van maximaal € 30 miljoen. De regio draagt maximaal € 30 miljoen bij aan financiering om in aanmerking te komen voor dit maximale bedrag. De provincies Drenthe en Overijssel nemen € 10 miljoen voor hun rekening, onder voorbehoud van instemming van Provinciale Staten. De gemeenten dragen gezamenlijk € 10 miljoen bij. De verwachting is dat 10 miljoen bijgedragen gaat worden door private partijen.

1.3 Met de gemaakte afspraken borgen we de realisatie van de gezamenlijke ambities, die worden vastgelegd in een overeenkomst tussen het Rijk, de 2 provincies en de 5 betrokken gemeenten
Het Rijk, de provincies en de betrokken gemeenten maken in de Regio Deal afspraken over een integrale aanpak vanuit verschillende beleidsterreinen langs vier programmalijnen:

1. Een leven lang ontwikkelen,
2. Zorg en Welzijn,
3. Economische structuurversterking en een
4. Aantrekkelijke regio.

Deze programmalijnen hebben twee flankerende thema's:
- regio aan de grens: grensontkennend werken en
- Samen met inwoners.

De programmalijnen zijn onderling sterk verbonden en dienen in samenhang te worden bezien. Uitgangspunt voor de besluitvorming is consensus. Ook de toekenning van projecten gebeurt op deze basis. De strategische en operationele doelen van de Regio deal zijn daarbij leidend.

Bij de governance worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
- Gezamenlijk de financiële middelen bij elkaar brengen en uitgeven;
- Gezamenlijke afspraken over de te financieren projecten volgend uit de Programmalijnen;
- Twee keer per jaar worden Provinciale Staten en de gemeenteraden geïnformeerd over de voortgang van de regiodeal.

Voor wat betreft de financiën
- De voorwaarden en mogelijkheden waaronder het Rijk , de 2 provincies en de 5 gemeenten hun bijdragen verlenen

2.1 De jaarlijkse bijdrage komen ten laste van incidentele bestedingsruimte
De totaal gevraagde bijdrage van de gemeente Borger-Odoorn bedraagt circa € 896.000. Dit komt neer op een bijdrage van circa € 224.000 per jaar (4 jaren). In 2024 stelt het college voor om € 224.000 ten laste van de incidentele bestedingsruimte te brengen. Indien uw raad instemt met dit raadsvoorstel wordt in de begroting 2024 de bijdrage als autonoom bestedingsvoorstel verwerkt. Vervolgens wordt in de kadernota 2025, 2026 en 2027 de jaarlijks bijdrage ook als autonoom bestedingsvoorstel verwerkt.

Kanttekeningen

1.1 De Regio Deal Zuid en Oost Drenthe gaat over een grote financiële impact over de komende 4 jaar

Gezien de omvang van de investeringen is het van belang dat de gemeenteraden en Provinciale Staten goed geïnformeerd worden over doelen, projecten en effecten van de Regio Deal. In de governance-structuur wordt opgenomen dat Provinciale Staten en de gemeenteraden periodiek twee keer per jaar worden geïnformeerd over de voortgang van de uitvoering van de Regio Deal, zodat zij invloed behouden op de besluitvorming (ieder jaar een begroting en een rekening die naar de gemeenteraden en provinciale staten gaan).

1.2 De interne coördinatie en aansluiting in regiodealverband op de programmalijnen hoofdlijnen vraagt capaciteit

Om coördinatie en de programmalijnen intern vorm te geven en aansluiting te realiseren met bestaande processen en projecten is ook capaciteit nodig. Een deel van het budget, wat nodig is voor personele inzet, kan uit de Regio Deal worden gehaald. En een deel van het budget sluit aan bij de capaciteit hoe deze nu is geregeld.

Financiën

De Regio Deal Zuid en Oost Drenthe 2023-2027 kent een verwachte bijdrage van het rijk van maximaal € 30 miljoen. De regio financiert ook € 30 miljoen (50%) om in aanmerking te komen voor dit maximale bedrag. De provincies hebben een toezegging gedaan van maximaal € 10 miljoen, vooruitlopend op de besluitvorming hierover in Provinciale Staten. De gemeenten dragen gezamenlijk € 10 miljoen bij. De verwachting is dat 10 miljoen bijgedragen gaat worden door private partijen.

Uitgaande van de overeengekomen verdeling op basis van het aantal inwoners ontstaat het volgende beeld:

Financiële verdeling 5 gemeenten en 2 provincies Regio Deal Zuid en Oost-Drenthe 24-27

	Bedragen	**Bedrag per jaar (4 termijnen, gelijke bedragen)**	**Aantallen inwoners per 1-1-23 (bron CBS)**	**Percentage (berekening)**	**Percentage cofinanciering geheel 60 miljoen**	***Bedragen 1e Regio Deal 19-23 (incl 1 extra gemeente)***
Borger-Odoorn	€ 895.840,68	€ 223.960	25 919	8,96%	1,5%	*€ 819.870,00*
Coevorden	€ 1.233.902,24	€ 308.476	35 700	12,34%	2,1%	*€ 1.142.347,00*
Emmen	€ 3.759.254,27	€ 939.814	108 765	37,59%	6,3%	*€ 3.462.316,00*
Hardenberg	€ 2.160.504,07	€ 540.126	62 509	21,61%	3,6%	*€ 1.959.760,00*
Hoogeveen	€ 1.950.498,75	€ 487.625	56 433	19,50%	3,3%	*€ 1.796.840,00*
subtotaal gemeente	€ 10.000.000,00	€ 2.500.000	289 326	100%		
Drenthe	€ 7.839.495,93	€ 1.959.874	226.817	78%	13,1%	
Overijssel	€ 2.160.504,07	€ 540.126	62 509	22%	3,6%	
subtotaal provincies	€ 10.000.000,00	€ 2.500.000	289.326	100%		

Door het spreiden van de financiering over vier jaar in de jaren 2024 t/m 2027 sluiten we grotendeels aan bij de uitvoering van de Regio Deal en op onze eigen begrotingscyclus. Afgesproken is dat de provincie het verschil in kasritme voor haar rekening neemt, zodat kan worden voldaan aan de afspraak dat de regionale inbreng beschikbaar komt in de jaren 2024-2027. De bijdrage van de gemeente Borger-Odoorn wordt meegenomen in de begrotingen van 2024, 2025, 2026 en 2027 (zie ook argument 2.1).

Participatie
Geen.

Communicatie
Komende maanden wordt door het Rijk, de provincies en de vijf gemeenten gewerkt aan het convenant. De tekst van het convenant is een uitwerking van de propositie. Het convenant wordt getekend in september. Hier zal een gezamenlijk persmoment uit volgen.
Indien de tekst van het convenant tijdig (begin juni) gereed is en er door het college positief is besloten over de inhoud zal de tekst nagezonden worden aan uw raad.
Na het tekenen van het convenant zal er, op basis van de evaluatie van de huidige en de inhoud van de nieuwe deal, vorm worden gegeven aan de governance. Daarna wordt gestart met het uitwerken en uitvoeren van de programmalijnen. We sluiten zoveel mogelijk aan bij bestaande projecten en processen in de organisatie.

Uitvoering
Zie Communicatie.

Bijlagen

1. Aanvraag Regio Deal Zuid- en Oost- Drenthe 2023-2027;
2. Besluit Rijk toekenning Regio Deal Zuid- en Oost- Drenthe 2023-2027.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. K. Speekhout	mr. J. Seton